
Behandeld door: Willem Hoogendam/projectgroep kinderopvangtoeslag (KOTA)

**Agendapunt 8 van de vergadering van het algemeen bestuur van
1 december 2022**

Onderwerp: 2^e Rapportage kinderopvangtoeslagaffaire 2022

Bijlage: -

Beslispunten: Kennisnemen

Inleiding

Hierbij treft u het derde verslag aan van de afhandeling kinderopvangtoeslag (kota), het tweede van dit jaar.

1. Voortgang

De afhandeling KOTA is nog in volle gang. De toeslagaffaire heeft inmiddels betrekking op 13.732 (oud)klanten van de RBG, een stijging van 400 klanten in vergelijking met 1 mei j.l..

Landelijke ontwikkelingen

Staatssecretaris De Vries van Financiën heeft op 15 juli het 11^e voortgangsrapport naar de Kamer gestuurd. Het rapport is nog niet gepubliceerd, maar de inhoud hiervan is middels een nieuwsbrief wel kenbaar gemaakt.

In de brief meldt zij dat ruim 55.000 mensen zich hebben gemeld als mogelijk gedupeerde.

Voor 52.000 mensen is een eerste toets gedaan, hiervan zijn 26.000 aanmelders als gedupeerde aangemerkt. Voor 14.300 mensen is de aanvraag door de Belastingdienst integraal of versneld beoordeeld. Tijdens de behandeling en beoordeling van verzoeken zijn knelpunten geconstateerd en zijn verbeteringen noodzakelijk.

De genoemde knel- en verbeterpunten (ca 10 stuks) geven een inzicht over de problematiek en de voortgang door de Belastingdienst en een aantal hiervan heeft gevolgen voor de RBG als het gaat over de doorlooptijd qua behandeling:

1. De vraag om vaststellingsovereenkomsten bij ingewikkelde dossiers groeit. Het vastleggen van afspraken tussen partijen is daarbij belangrijk. Hiervoor is een pilot gestart, die bij succes kan worden voortgezet bij meer ouders.
2. Het aantal bezwaarschriften stijgt. Bij de bezwaarmakers zou mediation een oplossing kunnen zijn. Als klanten bezwaar maken krijgt de RBG geen bericht van de Belastingdienst.

3. De Belastingdienst is inmiddels door ruim 13.000 mensen in gebreke gesteld vanwege het overschrijden van de beslistermijn (eerste beoordeling en beroep). Door de voorrang van gerechtelijke uitspraken over de beslistermijnen kan de Belastingdienst steeds minder 'op volgorde' van binnenkomst van de verzoeken werken of de urgente dossiers met voorrang behandelen. Pas in september kan de Belastingdienst voldoende beoordelingscapaciteit inzetten voor urgente zaken en zaken waarin de rechter zegt dat een beslissing moet worden genomen. Daarnaast zijn er altijd nog de reguliere aanvragen, die worden dan op volgorde van binnenkomst behandeld. De Belastingdienst belooft dit proces te verbeteren en te versnellen.

4. De gedupeerde ouders willen inzage in hun dossiers. De Belastingdienst kan deze aanvragen niet aan, omdat het anonimiseren (conform AVG regels) een grote werklast geeft.

5. Het contact met ouders tijdens de behandeling van hun dossier moet verbeteren, onder andere door inzet van een driegesprek waarbij de gemeente, Belastingdienst en ouder samen in gesprek kunnen gaan over de behoeften van ouders tijdens het herstelproces.

Conclusie

De conclusie is dat de Belastingdienst veel werk heeft aan alle dossiers en te maken heeft met (voor hen) onverwachte problemen en extra werkzaamheden. Dit geldt voor de nog te behandelen dossiers, maar ook voor de afgedane dossiers blijft veel werk te verrichten in het natraject.

Al deze punten zorgen voor een vertraging van de afhandeling en dus moet ook de RBG langer wachten op de definitieve beslissing, voor klanten met openstaande schulden zal het invorderingstraject nog lang duren.

Wetswijzigingen

Het kabinet heeft eind juni het wetsvoorstel Hersteloperatie Toeslagen naar de Tweede Kamer gestuurd. In het wetsvoorstel zijn naast de bestaande regelingen ook een aantal nieuwe regelingen opgenomen, zoals de kindregeling. Deze zorgt er voor dat ook kinderen van gedupeerde ouders een financieel steuntje in de rug kunnen ontvangen.

Het wetsvoorstel bevat ook een regeling voor gedupeerden in de zorgtoeslag, huurtoeslag of het kindgebonden budget. Daarnaast wordt via het wetsvoorstel onder meer de ondersteuning voor ouders in het buitenland geregeld en wordt vastgelegd welke gegevens voor het herstelproces moeten worden gedeeld.

Deze wetswijzigingen zullen leiden tot nieuwe aanvragen.

Declaratie door de deelnemers over 2021

Voor de waterschappen is de Uitkeringsregeling in de Staatscourant van 15 april 2022 gepubliceerd. Voor de gemeentelijke deelnemers was deze in 2021 gepubliceerd.

De aanvraag voor een uitkering (over het jaar 2021) kan echter nog niet ingediend worden door de waterschappen, BZK moet hiervoor het ontvangstloket en ook de controle op de aanvragen nog inrichten. BZK heeft zijn planning gebaseerd op de uiterste inzenddatum van de aanvraag door de gemeenten. BZK heeft gevraagd om de aanvragen ook niet eerder dan medio juli a.s. in te sturen. Naast de Unie van Waterschappen, zal de RBG dit proces ook in de gaten houden en dit met de

waterschappen HHSK en HHD afstemmen.

2. Uitwisseling van gegevens

De uitwisseling van gegevens tussen de Rijksbelastingdienst en de RBG verloopt goed. Tweewekelijks krijgen wij een bestand van ouders die zich hebben aan- of afgemeld als gedupeerde en een bestand van toegekende (gedupeerden) ouders.

Afgewezen verzoeken

Vanaf 1 mei krijgen wij ook bestanden van ouders die niet als gedupeerden zijn toegewezen. Tot en met 15 juli betreft dit (slechts) 202 klanten. De belastingdienst stelt de afgewezen klanten op de hoogte (telefonisch én schriftelijk).

Met de vervolgstappen bij deze klanten gaan wij uiterst voorzichtig te werk. De klanten kunnen nl beroep instellen tegen de afwijzing, wie dat betreft krijgen wij niet via bestandswerk door van de Belastingdienst. Wij gaan deze klanten bellen of via een brief oproepen om contact met ons op te nemen. Op die wijze kan de juiste klantbehandeling plaatsvinden.

Analyse van deze 202 klanten

- 67 klanten hebben geen schuld openstaan, wij gaan deze klanten een brief sturen dat wij kennis hebben genomen van de afwijzing, maar dat er geen openstaande schuld bij ons openstaat.
- 94 klanten hebben alleen een belastingaanslag over 2022 openstaan, 88 van hen participeren in de AIC. Deze 88 krijgen ook een kennisgevingsbrief dat er naast de lopende AIC geen openstaande schulden zijn bij de RBG. De overige 6 klanten gaan wij bellen/aanschrijven om de situatie te bespreken.
- De overige 41 klanten hebben een oudere vordering openstaan. De afdeling invordering volgt hierbij de handreiking van de VNG bij het opstarten van de invordering na afwijzing. Hierin is bepaald dat de invordering wordt hervat na een acclimatisatiefase van minimaal 30 dagen, tenzij een beroepschrift is ingediend. Na deze periode zal contact gezocht worden met de betreffende klanten en kan een betalingsregeling aangeboden worden en/of verwezen worden naar mogelijkheden voor ondersteuning en hulp.

De RBG is bezig met inrichting van het voornoemd proces.

Woonachtig buiten het gebied (ex-inwoners)

De RBG wordt ook geïnformeerd over de ex-inwoners van haar beheersgebied. Voor hen kunnen nog vorderingen onbetaald openstaan.

Bijv. een klant die in Delft heeft gewoond van 2016 tot en met 2018, maar inmiddels is verhuisd naar Amsterdam. Als hij/zij zich meldt als gedupeerde, dan moeten wij de jaren 2016 tot met 2018 beoordelen.

Aanmeldingen

Overzicht per deelnemer incl de opgelegde aanslagen tot en met 15 juli 2022:

Deelnemer	Jaar heffing	Aanslagen	Opgelegd aanslag	Opgelegde BTW	Opgelegd kosten	Totaal opgelegd
HHD	2013-2020	55.980	€ 19.872.977,25	€ 0,00	€ 1.007.914,51	€ 20.880.891,76
HHSK	2013-2020	31.568	€ 7.487.285,90	€ 0,00	€ 534.158,00	€ 8.021.443,90
Delft	2013-2020	4.895	€ 1.604.764,68	€ 1.100,40	€ 51.825,27	€ 1.657.690,35
Schiedam	2014-2020	4.577	€ 1.930.557,74	€ 4.388,55	€ 69.574,01	€ 2.004.520,30
Vlaardingen	2015-2020	4.147	€ 1.517.447,51	€ 2.373,17	€ 39.690,02	€ 1.559.510,70
Totaal		89.782	€ 32.413.033,08	€ 7.862,12	€ 1.703.161,81	€ 34.124.057,01

Overzicht per 31-12-2021 vanuit 1^e verslag

Deelnemer	Jaar heffing	Aanslagen	Opgelegd aanslag	Opgelegde BTW	Opgelegd kosten	Totaal opgelegd
HHD	2013-2020	49.591	€ 17.606.472	€ 0	€ 911.241	€ 18.517.713
HHSK	2013-2020	28.573	€ 6.791.709	€ 0	€ 486.601	€ 7.278.310
Delft	2013-2020	4.311	€ 1.416.543	€ 1.100	€ 48.291	€ 1.465.935
Schiedam	2014-2020	4.109	€ 1.740.737	€ 4.389	€ 63.741	€ 1.808.867
Vlaardingen	2015-2020	3.787	€ 1.391.966	€ 2.006	€ 36.864	€ 1.430.836
Totaal		80.205*	€ 28.947.427	€ 7.495	€ 1.546.738	€ 30.501.660

Het verschil over de periode 01-01-2022 t/m 15-07-2022

Deelnemer	Jaar heffing	Aanslagen	Opgelegd aanslag	Opgelegde BTW	Opgelegd kosten	Totaal opgelegd
HHD	2013-2020	6.389	€ 2.266.505,25	€ 0,00	€ 96.673,51	€ 2.363.178,76
HHSK	2013-2020	2.995	€ 695.576,90	€ 0,00	€ 47.557,00	€ 743.133,90
Delft	2013-2020	584	€ 188.221,68	€ 0,40	€ 3.534,27	€ 191.755,35
Schiedam	2014-2020	468	€ 189.820,74	€ -0,45	€ 5.833,01	€ 195.653,30
Vlaardingen	2015-2020	360	€ 125.481,51	€ 367,17	€ 2.826,02	€ 128.674,70
Totaal		9.577*	€ 3.465.606,08	€ 367,12	€ 156.423,81	€ 3.622.397,01

* krijgen in de deelnemende gemeenten combi-aanslagen (HHD en de deelnemende gemeenten). Deze aanslagen worden bij de deelnemer wel geteld en in de totaalstelling niet.

Aantal klanten

Het aantal klanten is van belang als het gaat om de vergoeding van de rijksoverheid voor de inspanning. Daarvoor is bepaald dat een vergoeding wordt gegeven aan de lokale overheid waar aangemelde klant op 01-01 van een jaar staat ingeschreven in de BRP. Om de vergoeding te bepalen en te declareren krijgen wij lijsten van de Rijksbelastingdienst (stand per 01-01). Het gebruik hiervoor is verplicht. Wij rekenen het declarabel bedrag per deelnemer aan het begin van 2023 a.d.h.v. van deze BRP-lijsten.

Beoordeling

De uiterste termijn om aan te melden als gedupeerde is bepaald op 31 december 2023. De beoordeling door de Belastingdienst loopt dus in ieder geval in 2024 door, wat ook voor de RBG betekent dat wij nog drie jaren geconfronteerd worden met de werkzaamheden en de verantwoording.

AVG

Bij dit proces van gegevensuitwisseling worden alle regels rondom AVG strikt toegepast, voor de RBG wordt dit bewaakt door de functionaris gegevensbescherming en de privacy officer.

2. Toe te passen beleid

De RBG past geen eigen beleid toe bij de behandeling van klanten die zich bij de belastingdienst hebben gemeld als gedupeerde. Er zijn wettelijke bepalingen, maar ook richtlijnen vanuit het ministerie. De VNG publiceert a.d.h.v. de richtlijnen handreikingen hoe met de diverse aspecten van de hersteloperatie om te gaan.

3. Bestanden gedupeerden

Per 31 december 2021 waren er 38.017 aanslagen kwijtgescholden aan de gedupeerden, per 15 juli zijn dit er 43.253 De toename van 5.236 aanslagen zijn onderverdeeld per deelnemer en declarabel omdat het de periode 2016-2020 betreft:

	Jaren	Aanslagen	KWS vordering	Waarvan declarabel	Kws kosten	Waarvan declarabel
HHD	2013-2020	3.162	€ -157.576,39	€ -128.600,07	€ -29.670,13	€ -23.804,41
HHSK	2013-2020	1.922	€ -76.276,47	€ -51.891,39	€ -19.771,81	€ -13.112,44
Delft	2013-2020	306	€ -6.828,18	€ -4.167,43	€ -1.812,57	€ -662,30
Schiedam	2015-2020	260	€ -7.209,36	€ -5.939,27	€ -1.941,05	€ -861,34
VLD	2014-2020	242	€ -10.081,00	€ -9.347,26	€ -1.329,01	€ -1.186,82
	Totaal	5.236*	€ -257.971,40	€ -199.945,42	€ -54.524,57	€ -39.627,31

* krijgen in de deelnemende gemeenten combi-aanslagen (HHD en de deelnemende gemeenten). Deze aanslagen worden bij de deelnemer geteld en in de totaalstelling niet

4. Nog in aanvraag

Op 15 juli 2022 is nog voor 46.331 aanslagen (van 7.157 klanten) een aanvraag bij de rijksbelastingdienst in behandeling.

Per deelnemer:

Deelnemer	Aanslagen	Totaal opgelegd	KWS	Oninbaar	Ontvangen	Open saldo
HHD	29.140	€ 10.739.493	€ -1.924.245	€ -751.175	€ -7.671.905	€ 392.168
HHSK	16.021	€ 4.001.594	€ -819.179	€ -321.436	€ -2.731.628	€ 129.350
Delft	2.613	€ 891.860	€ -290.443	€ -29.858	€ -557.177	€ 14.382
Schiedam	2.352	€ 935.705	€ -215.455	€ -69.014	€ -610.700	€ 40.536
Vlaardingen	2.116	€ 771.228	€ -212.567	€ -33.291	€ -498.654	€ 26.716
Totaal	46.331*	€ 17.339.880	€ -3.461.889	€ -1.204.775	€ -12.070.064	€ 603.153

De stand per 1 januari was het aantal vorderingen 42.086 (voor 6.484 klanten):

Deelnemer	Aanslagen	Totaal opgelegd	KWS	Oninbaar	Ontvangen	Open saldo
HHD	26.029	€ 9.593.737	€ -1.787.416	€ -687.147	€ -6.677.794	€ 441.379
HHSK	14.962	€ 3.751.258	€ -775.144	€ -308.843	€ -2.519.133	€ 148.139
Delft	2.337	€ 794.530	€ -267.962	€ -29.499	€ -479.145	€ 17.924
Schiedam	2.352	€ 863.260	€ -196.105	€ -65.139	€ -561.039	€ 40.977
Vlaardingen	2.001	€ 730.377	€ -200.279	€ -27.085	€ -472.799	€ 30.214
Totaal	42.086*	€ 15.733.162	€ -3.226.906	€ -1.117.713	€ -10.709.910	€ 678.633

* krijgen in de deelnemende gemeenten combi-aanslagen (HHD en de deelnemende gemeenten). Deze aanslagen worden bij de deelnemer geteld en in de totaaltelling niet.

Het totaal aantal nog te behandelen dossiers stijgt, maar het openstaand bedrag over de jaren ouder dan 2020 daalt.

5. Compensatie

De Rijksoverheid heeft toegezegd alle kwijtgescholden vorderingen van lokale overheden en de daarmee samenhangende uitvoeringskosten te vergoeden.

De VNG en de UWV hebben hierover afspraken met het Ministerie van BZK gemaakt.

Daarbij is overeengekomen dat:

1. kwijtgescholden aanslagen worden vergoed door het Rijk. Hierbij geldt:

* oninbaar geleden aanslagen worden vergoed tot vijf jaar terug (jaren 2016 t/m 2020)

* aanslagen die in het kader van de MSNP/WSNP zijn kwijtgescholden worden niet vergoed.

2. per dossier wordt een kostenvergoeding van € 150 uitgekeerd aan gemeenten en € 100 aan waterschappen

Voor het jaar 2021 zijn in de belastingverantwoordingen 2021 de compensatiebedragen per deelnemer opgenomen, die ook zijn gecontroleerd (en goed bevonden) door de accountant. Voor het jaar 2022 zullen wij dezelfde procedure aanhouden.